

شاید برای شما هم اتفاق افتاده باشد

تحلیلی محتوایی - چشم اندازی برای یک مناقصه که:

شاید برای شما هم اتفاق افتاده باشد

اخیرا یکی از شرکتهای شبه دولتی مناقصه ای برای خرید تجهیزات مورد نیاز خود برگزار کرده است. شرایط این مناقصه با تعداد زیادی از مناقصاتی که این روزها برگزار میگردد ، مشابه است و شاید برای شما هم شرکت در این قبیل مناقصات اتفاق افتاده باشد .

در این مقاله ، تحلیلی اقتصادی - کارکردی واینده پژوهی برای این قبیل مناقصات ارائه شده است.

مشخصات بازرگانی مناقصه :

موضوع مناقصه: خریدتجهیزات مشابه با تعداد زیاد

میزان پیش پرداخت: پرداخت نمیگردد.

نحوه پرداخت صورت وضعیت:

علیرغم اینکه مدل و یا روشی مدونی برای پرداخت هر صورت وضعیت ارائه شده توسط پیمانکار در مناقصه مشخص شده است ولی در اسناد قید نمود اندعدم پرداخت مبلغ صورت وضعیت دلیلی برای تاخیر در انجام وظایف پیمانکار نیست. ضمنا به چگونگی جبران خسارات ناشی از عدم پرداخت به موقع ؛اشاره ای نشده است

تعدیل بهای نرخ ارز:

تعدیلی برای تغییرات نرخ ارز در اسناد پیش بینی نشده است.

تعدیل بهای فلزات:

تعدیلی برای تغییرات نرخ فلزات در اسناد پیشبینی نشده است.

جریمه تاخیر در تحویل کالا:

برای هر پارتی تاخیر در تحویل کالا، مبلغ جرائم قابل ملاحظه ای برای پیمانکار در نظر گرفته شده است .

چگونگی فسخ قرارداد: با تشخیص کارفرما

چگونگی خاتمه قرارداد: با تشخیص کارفرما

جریمه دیرکرد پرداخت صورت وضعیت توسط کارفرما: جریمه ای برای دیرکرد در پرداخت هر صورت وضعیت به کارفرما برای لحاظ نمودن ارزش پول منظور نشده است.

ضمانت نامه: اخذ انواع ضمانتنامه های قانونی از پیمانکار

افزایش یا کاهش قرارداد: مطابق با قانون و با تشخیص کارفرما

زمان شروع پروژه: با ابلاغ کارفرما

محدودیتها آثار و اطلاعات بازرگانی مناقصه:

۱- دستمزد:

- دستمزد کارکنان رسمی و قراردادی پیمانکار به شرط عدم وجود حکم جدید دولتی در طول یکسال ثابت است . بنابراین امکان فرض ثابت ماندن آن برای یکسال وجود دارد.
- دستمزد پیمانکاری و کارمزدی پیمانکار اصلی ، تابع شرایط بازار روز و حتی نرخ ارز بوده و نمی تواند برای محاسبه قیمت پیشنهادی ثابت فرض گردد. تجربه تاریخی این فرایند ، رشد افزایشی را نشان می دهد

۲- کالا و تجهیزات:

- وابستگی ارزی مستقیم و غیرمستقیم تجهیزات مورد مناقصه به نرخ ارز حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد برآورد میگردد.
- نوسانات نرخ ارز و تاثیر آن در بازار، یک شبه ربای ماتریسی را در معاملات خرید و فروش ایجاد نموده است . در این فرایند همه فروشهای غیرمستقیم به صورت نقدی است و سود/کارمزد و ... آن با نرخهای ۳ تا ۷ درصد ماهیانه در قیمت فروش اصطلاحاً تعهدی منظور میگردد . لذا عملاً تولید کننده ،ویا تامین کننده تجهیز سود سالانه حتی ۶۰ درصد و بیشتر را به ازای تحویل کالای با موعد پرداخت مدت دار مورد محاسبه قرار میدهد.

۳- عدم پرداخت پیش پرداخت ، به منزله متغیر شدن بیشتر عوامل تصمیم گیر در فرایند قیمت تمام شده است. بنابراین با در نظر گرفتن شرایط فوق و سایر عوامل متغییر غیرقابل پیش بینی ، امکان برآورد قیمت واقعی جهت شرکت در مناقصه وجود ندارد و تقریباً هر قیمت پیشنهادی با خطای عمومی زیادی مواجه است.

نتایج محتمل پروژه از ایجاد محدودیتهای بازرگانی مناقصه در روند اجرایی پروژه:

۱. کندی و تاخیر در اجرای پروژه با نگاه خوشبینانه
۲. توقف پروژه با نگرش واقع بینانه
۳. تشکیل جلسات زیاد بین عوامل مدیریتی پروژه
۴. افزایش قیمت تمام شده پروژه
۵. طولانی شدن زمان اجرا
۶. کاهش کیفیت پروژه
۷. توصیه به حل موضوع با نگرش (مدیریتی یکجوری تمامش کنید).
۸. ایجاد حساسیت برای سازمانهای بازرسی کننده و درگیری مدیریت سازمان
۹. تغییر اجزای پروژه
۱۰. تغییر پیمانکار

وددها مورد دیگر

برای عبور از شرایط فوق ، پیمانکار نامه ای به شرح زیر را برای دستگاه مناقصه گذار قبل از انجام تشریفات مناقصه ارسال نموده است .

احتراما ، با توجه به بررسی مناقصه مغایرتهای موجود در اسناد مناقصه باستحضار می رساند:

۱. در اسناد مناقصه فوق پیش پرداخت منظور نگردیده است خواهشمند است حداقل ۲۵ درصد پیش پرداخت در نظر گرفته شود.
 ۲. مراحل نحوه پرداخت مشخص نگردیده است پیشنهاد میگردد حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از تحویل هر پارتی مطابق با برنامه زمانبندی تحویل اجناس و ارائه فاکتور پرداخت صورت گیرد.
 ۳. با توجه به جریمه تاخیر در رابطه با تحویل کالاهای مورد سفارش پیشنهاد می گردد به جهت امکان برنامه ریزی دقیق سفارش جریمه ای متناسب در مورد تاخیر پرداخت در نظر گرفته شود.
 ۴. با توجه به زمان پیش بینی شده کل قرارداد و با لحاظ نوسات قیمتی بازار پیشنهاد میگردد تعدیل قیمت فلزات برای این مناقصه لحاظ گردد
 ۵. خواهشمند است دستور فرمایید موارد فوق الذکر بررسی و این شرکت را کتبا از نتیجه امر مطلع فرمایید .
- ***دستگاه مناقصه گذار بلافاصله پاسخ ذیل را به پیمانکار داده است که به عبارتی حکایت قدیمی همینکه هست راتداعی می کند.

با سلام ؛

احتراما ، عطف به نامه در خصوص اسناد مناقصه مربوط به خرید انواع ***** به اطلاع می رساند با توجه به شرایط این شرکت امکان انجام هیچ یک از ۴ مورد عنوان شده در نامه مذکور مقدور نمی باشد .

پیمانکار که از پاسخ قاطع دستگاه مناقصه گذار به شدت ترسیده است ، بلافاصله برای امکان ادامه حیات، نامه ای به شرح زیر را برای دستگاه فوق ارسال مینماید.

با سلام ؛

پیشنهادات ذکر شده در نامه این شرکت به منظور امکان حمایت از بخش تولید که همکاران شما در جبهه صنعت هستند ، بوده است و این شرکت علیرغم مشکلات جدی ناشی از عدم در نظر گرفتن ،پیش پرداخت و تحویل نرخ کالا، به منظور توسعه همکاریها در مناقصه فوق شرکت می نماید . ضمنا منظور نمودن حداقل تعدیل نرخ فلزات در مناقصه ، با وجود راهکارهای قانونی ، مانعی برای بروز ضرر و زیان به پیمانکاران می گردد و باعث (برد- برد) در پروژه ها خواهد شد .

و مناقصه با همان شرایط برگزار میشود ونتیجه اش

به منظور گذر از شرایط موجود و امکان حیات پروژه ها ،پیشنهاداتی به شرح زیر ارائه میگردد:

۱. پیش پرداخت در مناقصات پرداخت گردد و با توجه به شرایط روز کشور با تشخیص دستگاه اجرایی امکان پرداخت تا ۴۰ درصد پیش پرداخت وجود داشته باشد.به منظور مدیریت در هزینه ها ،پرداخت مازاد تا ۴۰ درصد با حساب دو امضا (کارفرما و پیمانکار) و در قبال تجهیز عملیاتی پروژه
۲. نرخ تعدیل دستمزد برای قراردادهای چندساله و نرخ تعدیل بهای ارز برای بخش ارزبر پروژه بدون در نظر گرفتن نرخ فلزات و تعدیل نرخ فلزات با توجه به نوسانات مستند بازار فلزات
۳. به منظور جبران هزینه های ناشی از دیرکرد در پرداخت صورت وضعیتهای پیمانکار توسط کارفرما و یا منظور نمودن جریمه دیرکرد پرداخت در اعتبارات پروژه
۴. به منظور امکان مدیریت مالی بر پروژه ها ،قراردادهای تامین از قراردادهای اجرایی مجزا گردد.
۵. استفاده از امکان LC ریالی ودرج تعهدی ان در اسناد مناقصه
۶. همانگونه که مذاکره اخذ تخفیف و.. در قانون تشریفات مناقصه منع شده است ؛برگذاری مناقصه بدون در نظر گرفتن الزاماتی از قبیل پیش پرداخت؛تعدیل و... نیز منع شود

در خاتمه سال همانگونه که استحضار دارید رویکرد اقتصاد مقاومتی در کشور مورد تاکید است . لذا بنا به تاکید سهراب ، چشم-ها را باید شست و اگر بناست از این گلوگاه تاریخی به سلامت عبور شود آییننامه معاملات و قانون برگزاری مناقصات و مقررات دیگر که در شرایط اقتصادی طبیعی مورد عمل قرار میگرفته است ،با شرایط خاص اقتصاد مقاومتی که رویکرد اصلی ان تقویت و حمایت درون کشور است ؛ تطبیق داده شود.

سعید مهذب ترابی